

22.09.2015

Rocznica

22 września, w związku z 75 rocznicą rozpoczęcia przez Niemców akcji wysiedlania polskiej ludności z Żywiecczyny do Generalnej Guberni (Saybusch Aktion), Burmistrz Żywca - Antoni Szlagor, Przewodniczący Rady Miejskiej - Krzysztof Greń, Zastępca Burmistrza Żywca - Marek Czul zapalili znicz pod tablicą pamiątkową przy Miejskim Centrum Kultury. Akcja nosiła kryptonim "Saybusch Aktion", czyli "Akcja Żywiec". Pierwszy transport wyruszył 23 września 1940 roku z dworca w Żywcu. Podstawą do wszczęcia wysiedleń, także na Żywiecczyźnie, był dekret Adolfa Hitlera o umocnieniu niemczyzny z 7 października 1939 roku. Miał on na celu stworzenie nowych niemieckich obszarów osiedleńczych poprzez wysiedlenie innych grup narodowościowych. Wysiedlenia z Żywiecczyny trwały od 22 września do 14 grudnia 1940 roku. Odpowiedzialny za nie był Obergruppenfuehrer SS Erich von dem Bach Zelewski, który osobiście objeżdżał wysiedlane wsie, a później witał niemieckich kolonistów. Jako pierwsi zostali wysiedleni mieszkańcy Jeleśni i Sopotni Małej. Ogółem hitlerowcy wysiedlili około 20 tysięcy Polaków. Wysiedlani mogli zabrać ze sobą jedynie drobny sprzęt, koce i ubrania oraz zapas żywności na trzy dni. Mieszkańcy Żywiecczyny przewożeni byli na Lubelszczyznę i Kielecczyznę. W ramach „Saybusch Aktion” Niemcy wysiedlili mieszkańców 35 wsi z terenu powiatu żywieckiego. Wiele osób zwłaszcza dzieci, zmarło z głodu i wycieńczenia. W 1945 roku część mieszkańców powróciła do swoich domostw. Zastali oni zniszczone i zrabowane gospodarstwa. W opinii historyków akcja wysiedleńcza była jednym z najbardziej tragiczniejszych wydarzeń w dziejach Żywiecczyny.

